

Κάλεσμα σε Εκδήλωση Μνήμης και Τιμής απευθύνει το **M-Λ ΚΚΕ** το **Σάββατο, 1η Μάη**, στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής, στις **12.00 π.μ.**, στον τόπο θυσίας των 200 κομμουνιστών τη ματωμένη Πρωτομαγιά του 1944.

Θα προηγηθεί προσυγκέντρωση στην **κεντρική πλατεία Καισαριανής στις 11.30 πμ** από όπου θα ξεκινήσει πορεία στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής. Εκεί, το M-Λ ΚΚΕ θα καταθέσει στεφάνι συνδέοντας τη θυσία των 200 εκτελεσμένων κομμουνιστών της Καισαριανής και τον αγώνα του ΕΑΜ, του ΕΛΑΣ και της ΕΠΟΝ ενάντια στο χιτλεροφασισμό με τους σημερινούς αγώνες του λαού μας ενάντια στον ιμπεριαλισμό και τους ντόπιους υποτακτικούς του, ενάντια στην πολιτική της φτώχειας, της ανεργίας, της τρομοκρατίας και της υποτέλειας.

Στην ανακοίνωσή του το M-Λ ΚΚΕ, ανάμεσα σε άλλα, σημειώνει: «Τιμούμε τη θυσία των ηρώων κομμουνιστών της Καισαριανής και όλων των αγωνιστών της εργατικής τάξης, συνεχίζοντας τον αγώνα ενάντια στο απάνθρωπο καπιταλιστικό και ιμπεριαλιστικό σύστημα για τα μεγάλα αιτήματα της εργατικής τάξης και του λαού μας, για μια Ελλάδα δημοκρατική, ανεξάρτητη και σοσιαλιστική.

Πριν 77 χρόνια, στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής, 200 μέλη και στελέχη του επαναστατικού ΚΚΕ, μεταφέρθηκαν από το στρατόπεδο Χαϊδαρίου και εκτελέστηκαν από τα ναζιστικά στρατεύματα. Ήταν Πρωτομαγιά του 1944.

Οι 200 κομμουνιστές -παλληκάρια της εργατικής τάξης τίμησαν με το αίμα τους, με ανυπέρβλητο θάρρος και με απaráμιλλο τρόπο την κόκκινη γιορτή της εργατικής τάξης. Η μεγαλειώδης θυσία τους στον αγώνα για την εθνική απελευθέρωση και για τα μεγάλα ιδανικά της εργατικής τάξης αποτελεί μια από τις πιο ηρωικές σελίδες του εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος. Είναι μια ανεξάντλητη πηγή δύναμης και για το σημερινό αγώνα που δίνει η εργατική τάξη και το κομμουνιστικό κίνημα».

Πρωτομαγιά 1944: Οι 200 εκτελεσμένοι κομμουνιστές της Καισαριανής

Στο Πάνθεον των ηρώων και των μαρτύρων της εργατικής τάξης, που έπεσαν «σ' άνιση μάχη κι αγώνα» για ν' ανατείλει η νέα ζωή, λαμπρή θέση θα κατέχουν για πάντα οι 200 εκτελεσμένοι κομμουνιστές της Καισαριανής. Μέλη και στελέχη του ηρωικού ΚΚΕ, γαλουχημένοι με τα μεγάλα ιδανικά του κομμουνιστικού κινήματος, ατσαλωμένοι στο καμίνι του αγώνα, ανυπότακτοι, γεμάτοι αφοσίωση και πίστη στη μεγάλη υπόθεση της εργατικής τάξης και του λαού. Εκτελέστηκαν από τους γερμανοφασίστες κατακτητές την Πρωτομαγιά του 1944. Αλλά ζουν για πάντα στην καρδιά του λαού.

Στη διάρκεια του Β' παγκοσμίου πολέμου στις κατεχόμενες χώρες από τους ναζί-φασίστες κατακτητές οι πρωτομαγιάτικες συγκεντρώσεις έχουν απαγορευθεί. Ξεχωριστό στοιχείο γιορτασμού της Πρωτομαγιάς είναι το 1943 οι αντιφασιστικές διαδηλώσεις στη Βουλγαρία. Όμως στην Ελλάδα οι Γερμανοί κατακτητές επέλεξαν την Πρωτομαγιά του '44 να διαπράξουν το ανουσιούργημά τους: την εκτέλεση των 200 παλικαριών από το Χαϊδάρι. Οι 200 της Καισαριανής είναι από τους αγωνιστές που η πορεία τους ξεκίνησε με τη σύλλησή τους από το φασιστικό καθεστώς της 4ης Αυγούστου, στάλθηκαν στις φυλακές και τις εξορίες και ένα χρόνο μετά κλείστηκαν στο κάτεργο της Ακροναυπλίας. Αυτούς η συνθηκολόγα 5η φάλαγγα παρέδωσε στους ναζί και κατέληξαν στο στρατόπεδο Χαϊδαρίου.

Πλησιάζει το τέλος της Κατοχής, η ανακοίνωση όμως του Γερμανού Στρατιωτικού διοικητή της Νότιας

Ελλάδας ήταν σαφής: «Διέταξα να εκτελούνται επί τόπου όσοι ευρεθούν σήμερα επί της οδού από Σπάρτης έως Μολάους. Επίσης διέταξα την εκτέλεση δι' αύριον πρώτην Μαΐου διακοσίων κομμουνιστών εκ των εις τας ενταύθα φυλακάς κρατουμένων» σαν αντίποινα για την εκτέλεση του Γερμανού στρατιωτικού διοικητή Πελοποννήσου έξω από τη Σπάρτη στις 29 Απρίλη του '44 από «αναρχικά στοιχεία».

Όσο πλησιάζει η ήττα του ναζιφασίστα κατακτητή τόσο οι στρατιωτικές αρχές εντείνουν την τρομοκρατία. Η προσπάθεια της εφαρμογής του χιτλερικής επινόησης μέτρου της συλλογικής ευθύνης με τη χρησιμοποίηση χιλιάδων κρατουμένων σαν όμηρους για αντίποινα σε κάθε αντιστασιακή δράση δεν απέδωσε. Κι αυτό γιατί οι κρατούμενοι, με πυρήνα τους Ακροναυπιώτες κομμουνιστές κράτησαν ακμαίο το φρόνημά τους, αντιμετωπίζοντας με θάρρος τα βασανιστήρια και το απόσπασμα. Οι κρατούμενοι στο στρατόπεδο - φυλακή του Χαϊδαρίου υποδέχτηκαν την απόφαση της εκτέλεσης με τραγούδια. Ο δεσμοφύλακας την ώρα του προσκλητήριου ανακοίνωσε τα 200 ονόματα των κρατουμένων. Η νύχτα τους κυλάει με τραγούδια, σκετσ και το θούριο. Το ξημέρωμα της Πρωτομαγιάς 10 καμιόνια μπαίνουν στο προαύλιο της φυλακής, φορτώνουν τους κρατούμενους και τους οδηγούν στο σκοπευτήριο της Καισαριανής. Τους πολυβολούσαν κατά ομάδες των 20 από τις 10 το πρωί μέχρι τις δύο. Έπεσαν όλοι ηρωικά, χορεύοντας, τραγουδώντας και ζητωκραυγάζοντας για την πατρίδα και τη λευτεριά, αφήνοντας άναυδους τους δήμιους του εκτελεστικού αποσπάσματος.

Να πώς περιγράφει το «Βδομαδιάτικο Δελτίο της Σκλαβιάς και Πάλης της Αθήνας» (που κυκλοφόρησε μετά την εκτέλεσή τους) τη θυσία τους: «1η του Μάη 1944: Διακόσια παλληκάρια έδωσαν τη ζωή τους μπροστά στο εκτελεστικό απόσπασμα στην Καισαριανή. Ήταν τα θύματα της 4ης Αυγούστου. Οι Ακροναυπιώτες. Τους είχε παραδώσει στους Γερμανούς ο βασιλιάς, φεύγοντας από την Ελλάδα. Δεν μπόρεσε να μην κάνει κι αυτή την προδοσία.

Πέθαναν με τον ίδιο ηρωισμό, με την ίδια αυταπάρνηση που αντιμετώπισαν τα 8 χρόνια της φυλακής τους. Πέθαναν ζητωκραυγάζοντας για τη λευτεριά και για την πατρίδα. Με τραγούδια πέρασαν την τελευταία τους νύχτα ανάμεσα στους άλλους κρατούμενους που τους θαύμαζαν και τους αγαπούσαν. Με τραγούδια αποχαιρέτησαν τα αδέρφια τους στο Χαϊδάρι. Τραγουδώντας πέρασαν απ' τους δρόμους της Αθήνας ως την Καισαριανή.

Σημειώματα πετούσαν από τα αυτοκίνητα για τους δικούς τους. Τα τελευταία λόγια ήταν για την πατρίδα και τη λευτεριά. Δίνανε κουράγιο και δύναμη σε κείνους που μένανε.

«Αγαπημένη μου γυναικούλα και αγαπητά μου παιδιά, όλοι οι συγγενείς και φίλοι. Σας στέλνω τα τελευταία μου θερμά φιλιά που με τη φωτιά τους θα φυτρώσουν τα δέντρα της Λευτεριάς. Τα παιδιά να τελειώσουν το σχολείο. Να είστε υπερήφανοι» γράφει ένας από τους ήρωες.

Όσοι τους έβλεπαν νόμιζαν πως πάνε σε πανηγύρι. Το μίσος για τους δολοφόνους, ο θαυμασμός για τα παλληκάρια αυτά ανακατεύονταν με την απέραντη θλίψη για τον πρόωρο χαμό τους στην ψυχή του λαού της Αθήνας. Όσοι τους παρακολούθησαν ως την τελευταία τους στιγμή είδαν τους ανθρώπους με την απέραντη πίστη στα ιδανικά της Λευτεριάς που θυσιάζονται γι' αυτά με την πεποίθηση πως η θυσία τους θα στεριώσει και τους άλλους. Τους έφεραν στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής. Τους χώρισαν σε εικοσάδες. Μια πίσω από την άλλη. Τα αυτοκίνητα περίμεναν πλάι να πάρουν τα πτώματά τους. Οι πρώτοι πήρανε τις θέσεις τους. Ο διερμηνέας, ο θρυλικός **Ναπολέον Σουκατζίδης** που από την 4η Αυγούστου βρίσκεται μαζί τους, διατάχθηκε: *«Ρώτησέ τους αν έχουν τίποτα να πούνε»*. Είχαν: Ζήτω η Ελλάδα. Ζήτω η Λευτεριά. Τίποτα άλλο; Όχι! Τίποτα άλλο.

Το σύνθημα δόθηκε. Είκοσι παλληκάρια θερίζονται με μιας...

Η δεύτερη εικοσάδα να προχωρήσει, μεταφράζει ο διερμηνέας και, γυρίζοντας δακρυσμένος προς το

μέρος τους, τους λέει γλυκά, μαλακά σαν για να τους χαϊδέψει τελευταία φορά.

Εσείς φίλοι είναι η διαταγή να φορτώσετε τα πτώματα σε τούτο το αυτοκίνητο. Κοιτάχτηκαν μεταξύ τους. Η ματιά τους είχε μια λάμψη... Σιμώνουν στα πεσμένα κορμιά που σπαράζουν ζωντανά ακόμα τα περισσότερα. Γονατίζουν. Στοργικά παίρνουν το κεφάλι τους στα δυο τους χέρια, το προσκυνούν, το χαϊδεύουνε και μ' όλη την προσοχή και την προφύλαξη τους μεταφέρουνε σαν αρρώστους στο τελευταίο τους κρεβάτι».

Ήτανε πρώτη του Μαγιού, φως όλα μέσα κι έξω

(έξω τα χρυσολούλουδα και μέσα η καλοσύνη)

που αράδιασε πα στο σοβά, πιστάγκωνα δεμένους

και θέρισε με μπαταριές οχτρός ελληνομάχος,

όχι, έναν, όχι δυο και τρεις, διακόσια παλληκάρια.

Δεν ήρθαν μελλοθάνατοι με κλάμα και λαχτάρα,
μον' ήρθανε μελλόγαμπροι με χορό και τραγούδι.

Και πρώτος άρχος του χορού, δυο μπόγια πάνου απ' όλους
κι από το χάρο τρεις φορές πιο πάνου ο Ναπολέος.

Κ' είναι από τότες Μάης εδώ, φως όλα μέσα κι έξω.

Κώστας Βάρναλης